

Zein amets zenituen?

**Maidar Iantzi
Goienetxe**

Zer izan nahi zenuen handitzean? Zein amets zenituen?», galdetu diot. Irribarre egin du. «Moja izan nahi nuen –eta segituan eman ditu argibideak–. Aukera handirik ere ez zegoen: ezkondu, moja sartu edo neskato joan». «Eta ez ezkontzea, ez zen bide bat?». «Neskazaharrak baztertu egiten ziren. Lanik txarrenak ematen zitzaizkien. Ez ziren garai onak neskazarrentzat».

Horixe 1940ko hamarkadan jaiotako emakume baten testigantza. Kontu interesgarri pila bat izan arren kontatzeko,

«interesgarria iruditzen zaizu? Bai?» galdetzen dit. Ez du inongo protagonismorik nahi eta grabatzea eta bere izena ematea galarazi dit. «Sina ezazu ‘emakume anonimoa’ edo ‘Resurrección’, izen hori jarri nahi izan baitzidaten, baina amak ez zien utzi».

Orain aunitzez aukera gehiago ditugu emakumeok. Ikaragarri aldatu zaigu egoera belaunaldiz belaunaldi. Aitzinekoen historiak aditzean, ezagutu ez dudana gogortasun baten berri jasotzen dut; ezagutu ez dudana itxitasun baten berri ere bai. Zenbat tabu eta arau pus-

katzea lortu den hainbat emakumeren borrokari esker. Zoragarria da. Orain, berez, gutxi gorabehera nahi duguna egin dezakegu. Munduko bertze puntara bidaia dezakegu, bakarrik edo lagunekin bizi gaitezke, banandu gaitezke eta berri hasi, “neskazahar” hitza ezabatu dugu... Baina, egiaz? Ez al zaio kategoria handiagoa ematen bikotekidea duenari? Ama denari? Eta, ez al da seinalatzen ezberdina dena? Bertzelako amets bat gauzatzen saiatzen dena?

Eta, zuk, zer izan nahi zenuen handitzean? Zein amets zenituen? •

Adinaren tamainak ez du inportarik

**Xabier Mikel
Errekondo**

Adina jendartearen aldagai nagusi bilakatu dugu, pertsonak eta batez ere beren ekintzak sailkatzeraino.

Gaztetatik, xiringarekin ziztatuta nola, odolean daramagu edadearekiko itsumen madarikatua.

Nola liteke larrua jotzen 14-15 urterekin hasi? Hogeitaka urterekin nola ardurak hartzen hasi ere ez baina parrandatik biharamunekoa 11:00etan etxeratu?

Berrogei urtetik gora nola ausartu dantzara, seme-alabak berak adieraziko

dizunean tokiz eta adinez kanpo zaude-la eta erridikulurik ez egiteko.

Berrogeita hamar urtetik aurrera zergatik ez ditugu lagunartean konpartitzen amodioa egitearen eta larrua jotzearen esperientziak, eta are gutxiago goraiatzeko hogeita piko urte genitue-nean bezala?

Zergatik uste dugu 70-80 urterekin larrua jotzearen plazera desagertu egiten dela, sexurako grina bat-batean gabeziak harrapatuta geratuko balitz bezala.

Ardurak hartzen ditugu, baina geure buruari plazer ematea ahazten. Ai-ai-ai,

ze oker gabiltzan. Egin dezagun gogoz nahi duguna adinari begiratu gabe eta azken hatsak deskuiduan harrapa gaitzala.

Gakoa irribarrea da, elikadura, dantza, kirola eta sexuaren pintzelek aurpegian marrazten duten irribarrea. Irribarreak ez baitu zer ikusirik edadearen tamainarekin, ezpainenarekin baizik.

Irribarrea gabeziei begiratu baino ditugun gaitasunak takoi kolpe tinkoz dantzan jartzeak digu ateratzen. Agian horregatik dut hain gustuko Flamenkaren emojiak. •